ยกเลิก

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๐๕๐๕/ ๓๕๓๘

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานผลการพัฒนาระบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการด้วยอิเล็กทรอนิกส์

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๕.๓/๑๘๐๓๘ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๙

ตามที่ได้เสนอรายงานผลการพัฒนาระบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการด้วยอิเล็กทรอนิกส์ และการทบทวนและปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง เพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ และกระทรวงการคลังจะได้แจ้งเวียนให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบแล้วเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายปัญญาพล ศรีแสงแก้ว)
ผู้อำนวยการสำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๗ (โสภาพรรณ) ๔๔๔ (อิทธิพล)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖
www.soc.go.th

ยกเลิก

บัญชีรายชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แจ้งรายงานผลการพัฒนาระบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ให้ทราบ ดังนี้

.....

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๕. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

ยกเลิก

ด่วนที่สุด
ที่ กค ๐๔๐๕.๗/๑๔๐๗๘

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๖ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานผลการพัฒนาระบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการด้วยอิเล็กทรอนิกส์

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๖๕๗๙ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สรุปสาระสำคัญของหลักเกณฑ์และการทบทวนปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
๓. สรุปสาระสำคัญของระบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการด้วยอิเล็กทรอนิกส์
๔. กำหนดการฝึกอบรมการใช้งานระบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการด้วยอิเล็กทรอนิกส์

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอ เรื่อง รายงานผลการพัฒนาระบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการด้วยอิเล็กทรอนิกส์ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลัง ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ เห็นชอบให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ทบทวนและปรับปรุงใหม่ โดยให้ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐถือปฏิบัติเมื่อพ้นกำหนด ๓๐ วัน นับถัดจากวันที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (ตั้งแต่วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไป) ซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้เป็น ๒ ส่วน ดังนี้

๑.๑ แนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง เป็นส่วนสำคัญที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนด ข้อบังคับ และแนวทางวิธีปฏิบัติ เพื่อให้มีการนำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างไปใช้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย แนวทางและวิธีปฏิบัติ รวม ๒๑ ข้อ

๑.๒ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง ประกอบด้วยหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ รวม ๓ หลักเกณฑ์ ได้แก่ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางซึ่งเป็นหน่วยงานกลางในการกำกับดูแลและรับผิดชอบภารกิจการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ ได้พัฒนาระบบการคำนวณราคากลาง

/งาน ...

ยกเลิก

งานก่อสร้างของทางราชการด้วยอิเล็กทรอนิกส์ โดยนำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการในส่วนของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง รวมทั้งที่ได้ทบทวนและปรับปรุงใหม่มาพัฒนาโดยนำระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในกระบวนการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ เพื่อคณะรัฐมนตรีรับทราบและให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างในระบบฯ ที่พัฒนาดังกล่าวต่อไป

๓. สาระสำคัญของเรื่อง

กระทรวงการคลังขอรายงานผลการพัฒนาระบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการด้วยอิเล็กทรอนิกส์ และการทบทวนและปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ดังนี้

๓.๑ การพัฒนาระบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการด้วยอิเล็กทรอนิกส์

๓.๑.๑ เป็นการพัฒนาระบบงานที่นำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างในส่วนของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางรวมทั้งที่ได้ทบทวนและปรับปรุงใหม่มาพัฒนาเป็นระบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการด้วยอิเล็กทรอนิกส์ โดยผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางต้องถอดแบบก่อสร้างให้ได้รายการและปริมาณงาน เพื่อนำเข้าไปคำนวณราคากลางในระบบคำนวณราคากลางฯ จากนั้น ระบบคำนวณราคากลางฯ จะเชื่อมโยงข้อมูลราคาวัสดุก่อสร้างจากกระทรวงพาณิชย์ และข้อมูลรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของกรมบัญชีกลาง เช่น ค่าแรงงานจากบัญชีค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ค่าดำเนินการจากตารางค่า Operating Cost และค่าขนส่งจากตารางค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง เป็นต้น มาใช้ในการคำนวณ สำหรับงานก่อสร้างที่ต้องคำนวณค่างานต้นทุนต่อหน่วย (Unit Cost) ระบบจะประมวลผลโดยใช้สูตรที่กำหนดไว้แล้วในระบบคำนวณราคากลางฯ มาคำนวณค่างานต้นทุนต่อหน่วยตามที่หลักเกณฑ์ฯ กำหนดให้โดยอัตโนมัติ และเมื่อรวมค่างานต้นทุนทั้งโครงการก่อสร้างแล้ว ระบบคำนวณราคากลางฯ จะประมวลและนำค่า Factor F มาคำนวณเป็นราคากลางงานก่อสร้างของโครงการนั้นๆ และเมื่อคำนวณได้ราคากลางเรียบร้อยแล้ว ระบบคำนวณราคากลางฯ จะส่งข้อมูลราคากลางและรายงานการคำนวณราคากลางไปยังระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) เพื่อดำเนินการจัดจ้างก่อสร้างต่อไป

ทั้งนี้ ระบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการด้วยอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าว ประกอบด้วยระบบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ รวม ๓ ระบบย่อย ได้แก่ ระบบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร ระบบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และระบบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน ดังนั้น ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางจึงต้องเลือกใช้ระบบการคำนวณราคากลางที่ถูกต้องตรงตามประเภทของงานก่อสร้างที่จะคำนวณราคากลางนั้น

๓.๑.๒ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และฝึกอบรมระบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการด้วยอิเล็กทรอนิกส์ กรมบัญชีกลางได้จัดทำคู่มือการใช้งาน จัดทำโปรแกรมสาธิต จัดตั้งศูนย์รับโทรศัพท์ (Call Center) รวมทั้ง มีการฝึกอบรมให้กับผู้ปฏิบัติด้วยแล้ว โดยคู่มือและโปรแกรมสาธิตได้เผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐของกรมบัญชีกลาง (www.gprocurement.go.th) อีกทางหนึ่งด้วย

/๓.๑.๓ ...

ยกเลิก

๓.๑.๓ กำหนดการเริ่มใช้งานระบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ตามตารางดังนี้

เริ่มใช้งาน	หน่วยงาน
๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙	ใช้นำร่องกับส่วนราชการ ๔ หน่วยงาน ได้แก่ กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท กรมชลประทาน ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค
๑ มกราคม ๒๕๖๐	ส่วนราชการในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทุกแห่ง

สำหรับรัฐวิสาหกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะใช้งานระบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการด้วยอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ... ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ... มีผลบังคับใช้แล้ว

๓.๑.๔ ผลที่ได้รับจากการพัฒนาระบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการด้วยอิเล็กทรอนิกส์

(๑) ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางสามารถคำนวณราคากลางได้อย่างถูกต้องเป็นไปตามที่หลักเกณฑ์ฯ กำหนด สะดวก รวดเร็ว และสามารถเชื่อมโยงกับระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) ได้

(๒) มีฐานข้อมูลราคากลางและรายละเอียดการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ที่สามารถนำมาวิเคราะห์และประมวลผลเพื่อใช้ประโยชน์และเป็นข้อมูลสารสนเทศในการกำหนดนโยบายและบริหารจัดการด้านการจัดจ้างก่อสร้างและการกำหนดราคากลางในภาพรวมของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะมีผลทำให้การจัดจ้างก่อสร้างเกิดความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ และจะเป็นการช่วยลดการรั่วไหลของเงินงบประมาณและลดปัญหาการทุจริตในงานจ้างก่อสร้างของทางราชการได้อีกทางหนึ่ง

(๓) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานตรวจสอบ และประชาชนผู้สนใจทั่วไป สามารถติดตามและตรวจสอบข้อมูลการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของหน่วยงานภาครัฐได้ที่เว็บไซต์การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐของกรมบัญชีกลาง (www.gprocurement.go.th)

(๔) รองรับการประกาศเปิดเผยราคากลางและรายละเอียดการคำนวณราคากลางในงานก่อสร้างของทางราชการ ตามข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง

๓.๑.๕ การประเมินผลการดำเนินการในระบบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการด้วยอิเล็กทรอนิกส์ จะดำเนินการประเมินผลการใช้งานระบบคำนวณราคากลางฯ ของ ๔ หน่วยงาน (กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท และกรมชลประทาน) หลังจากที่ได้มีการประกาศใช้งานระบบคำนวณราคากลางฯ แล้ว ๓ เดือน และจะประเมินผลการใช้งานระบบคำนวณราคากลางฯ ทุก ๖ เดือน หลังจากที่ได้มีการประกาศใช้งานระบบคำนวณราคากลางฯ กับหน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานแล้ว เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

๓.๒ การปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ โดยได้ดำเนินการดังนี้

๓.๒.๑ ปรับปรุงข้อกำหนดการเปิดเผยข้อมูลราคากลางงานก่อสร้าง โดยกำหนดให้หน่วยงานที่จะมีการจัดจ้างก่อสร้างต้องประกาศเปิดเผยข้อมูลราคากลางทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน และเว็บไซต์การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐของกรมบัญชีกลาง (www.gprocurement.go.th) โดยแนบรายละเอียดการคำนวณราคากลาง

/งาน ...

ยกเลิก

งานก่อสร้างตาม BOQ. (Bill of Quantities) เพื่อให้ประชาชนหรือผู้สนใจสามารถเข้ามาตรวจดูได้ ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๑.๓/ว ๙๐ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕

๓.๒.๒ ปรับปรุงและจัดทำตารางข้อมูลและรายละเอียดประกอบการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่เกี่ยวข้องกับราคาน้ำมันเพิ่มเติม ตั้งแต่ราคาน้ำมันดีเซล (โซล่า) ๑๕.๐๐ – ๒๔.๙๙ บาทต่อลิตร ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๑.๕/ว ๓๘ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ และ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๑.๕/ว ๑๘ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๙

๓.๒.๓ ทบทวนและปรับปรุงบัญชีค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างให้สอดคล้องตามการประกาศใช้อัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ ๓๐๐ บาท ทั้งประเทศ รวมทั้งได้สำรวจรวบรวมข้อมูลและปรับปรุงตารางค่า Operating Cost งานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม ตารางค่า Operating Cost งานก่อสร้างชลประทาน และตารางค่าขนส่งวัสดุก่อสร้างให้สอดคล้องตามราคาค่าเครื่องจักร ค่าอะไหล่สึกหรอ และราคารถบรรทุกที่เป็นปัจจุบัน ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๑.๕/ว ๑๔๔ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖ และ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๑.๕/ว ๓๙๙ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘

๓.๒.๔ ปรับปรุงข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างใหม่ เพื่อให้ราคากลางที่คำนวณตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างและระบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการด้วยอิเล็กทรอนิกส์ มีความใกล้เคียงและสอดคล้องกับค่าก่อสร้างที่เป็นจริงยิ่งขึ้น รวมทั้งได้กำหนดสูตรการคำนวณค่างานต้นทุนต่อหน่วย (Unit Cost) ที่เกี่ยวข้องกับการนำยางพารามาใช้เป็นวัสดุก่อสร้างเพิ่มเติมในหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม จำนวน ๒ สูตร ได้แก่ Para Asphalt Concrete และ Para Slurry Seal ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๑.๕/ว ๑๘๓ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๙

๓.๒.๕ กำหนดและประกาศอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณค่าดอกเบี้ย รวมทั้งได้สำรวจรวบรวมข้อมูลและกำหนดจังหวัดที่อยู่ในพื้นที่ฝนตกชุกสำหรับการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และงานก่อสร้างชลประทาน ให้สอดคล้องตามสภาวการณ์ที่เป็นปัจจุบัน ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๑.๖/ว ๑๙๕ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙

๓.๒.๖ ปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นต้องมี ให้มีหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้ง ๓ หลักเกณฑ์ (หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน)

๓.๒.๗ ได้ทบทวนและปรับปรุงโครงสร้างค่าใช้จ่าย รวมทั้งได้จัดทำตาราง Factor F ทั้ง ๔ ตาราง (ตาราง Factor F งานก่อสร้างอาคาร ตาราง Factor F งานก่อสร้างทาง ตาราง Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม และตาราง Factor F งานก่อสร้างชลประทาน) ขึ้นใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้างที่เป็นปัจจุบัน

ทั้งนี้ ได้นำการทบทวนและปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างดังกล่าวตามข้อ ๓.๒.๑ – ข้อ ๓.๒.๗ ไปผนวกรวมไว้ในระบบคำนวณราคากลางฯ ตามข้อ ๓.๑ แล้ว พร้อมทั้งได้จัดทำ

ยกเลิก

เอกสารหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ได้มีการทบทวนและปรับปรุงใหม่ และวิธีปฏิบัติการใช้งานระบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการด้วยอิเล็กทรอนิกส์ไว้เป็นรูปเล่ม เพื่อเผยแพร่ให้หน่วยงานของรัฐทราบและถือปฏิบัติต่อไป

๔. ข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลังขอรายงานผลการดำเนินการพัฒนาระบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการด้วยอิเล็กทรอนิกส์ และการทบทวนและปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามข้อ ๓ เพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ และกระทรวงการคลังจะได้แจ้งเวียนให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง
กองการพัสดุภาครัฐ
โทรศัพท์ ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๗๕๒
โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕-๖

ยกเลิก

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๐๔๙
ที่ นร ๐๔๐๓(กร.๕) /๑๐๗๖๗ **วันที่** ๒๑ กันยายน ๒๕๕๙
เรื่อง รายงานผลการพัฒนาระบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการด้วยอิเล็กทรอนิกส์

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงการคลังได้เสนอเรื่อง รายงานผลการพัฒนาระบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการด้วยอิเล็กทรอนิกส์ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ ซึ่งได้พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย จึงเห็นควรให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

(นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์)
รองนายกรัฐมนตรี

ยกเลิก

สรุปสาระสำคัญ
ของหลักเกณฑ์และการทบทวนปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

๑. วัตถุประสงค์และความสำคัญของราคากลางงานก่อสร้าง

การกำหนราคากลางงานก่อสร้างเป็นขั้นตอนการดำเนินการหลังจากที่แบบก่อสร้างและงบประมาณพร้อมสำหรับการจัดจ้างก่อสร้าง โดยกำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางให้มีหน้าที่รับผิดชอบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างครั้งนั้นให้ถูกต้องภายใต้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง เพื่อใช้เป็นราคาอ้างอิงในกระบวนการจัดหาผู้รับจ้างก่อสร้างตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุ โดยต้องนำไปกำหนดในรายงานขอซื้อขอจ้าง ประกาศ เอกสารประกวดราคาจ้างก่อสร้างและใช้เป็นราคาอ้างอิงในการพิจารณาราคาของผู้เสนอราคา รวมทั้งต้องนำไปประกาศเปิดเผยตามข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติให้ "หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการจัดทำข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเฉพาะราคากลางและการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้" ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดจ้างก่อสร้างของหน่วยงานภาครัฐเป็นไปอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ และสร้างความเป็นธรรมให้กับทุกฝ่าย นอกจากนี้ ราคากลางและรายละเอียดการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างยังใช้เป็นข้อมูลในการตรวจสอบข้อเท็จจริงและติดตามผลการดำเนินการจัดจ้างก่อสร้างของหน่วยงานและคณะกรรมการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย

๒. ขอบเขตการบังคับใช้

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่มีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน เป็นหลักเกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ซึ่งบังคับใช้กับหน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงาน (ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอิสระ องค์กรมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

๓. โครงการงานก่อสร้างที่อยู่ในบังคับต้องคำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

โครงการงานก่อสร้างที่อยู่ในบังคับต้องคำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ หมายถึง

๓.๑ กิจกรรม การกระทำ การประกอบ การติดตั้ง และหรือการดำเนินการอื่นใดเพื่อก่อให้เกิดเป็นสิ่งก่อสร้าง อันได้แก่ อาคาร โครงสร้าง ระบบสาธารณูปโภค หรือสิ่งอื่นใด ซึ่งมีลักษณะคงทนถาวร และใช้ประโยชน์ได้ และให้หมายความรวมถึง การปรับปรุง การรื้อถอน การต่อเติม และการซ่อมแซมสิ่งที่ก่อสร้างดังกล่าวด้วย

การปรับปรุง หมายถึง การแก้ไข การกระทำ และหรือการดำเนินการอื่นใด เพื่อให้สิ่งก่อสร้างซึ่งได้ก่อสร้างไว้แล้วคงสภาพเดิมหรือให้มีสภาพที่ดียิ่งขึ้น

การรื้อถอน หมายถึง การรื้อหรือการดำเนินการอื่นใด เพื่อนำส่วนประกอบอันเป็นโครงสร้างของสิ่งก่อสร้างหรือสิ่งก่อสร้างทั้งหมดออกไป

การต่อเติม หมายถึง การดัดแปลง เปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม ลดหรือขยาย ซึ่งลักษณะขอบเขต แบบ รูปทรง สัดส่วน น้ำหนัก เนื้อที่ ของโครงสร้างหรือส่วนต่างๆ ของสิ่งก่อสร้างซึ่งได้ก่อสร้างไว้แล้ว ให้ผิดไปจากเดิม แต่มิใช่เป็นกรณีของการซ่อมแซม

ยกเลิก

การซ่อมแซม หมายถึง การซ่อม การดำเนินการ และหรือการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบอันเป็นโครงสร้างของสิ่งก่อสร้างหรือสิ่งก่อสร้างทั้งหมดให้คงสภาพและหรือใช้งานได้ตามปกติดังเดิม

ทั้งนี้ การปรับปรุง การรื้อถอน การต่อเติม และการซ่อมแซม ดังกล่าว ต้องมีแบบรูปรายการและจำเป็นต้องมีการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาดำเนินการด้วย

๓.๒ งานก่อสร้างดังกล่าวตามข้อ ๓.๑ ต้องดำเนินการจัดจ้างก่อสร้างตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุและหรือระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดจ้างก่อสร้าง

ทั้งนี้ โดยไม่คำนึงถึงวงเงิน มูลค่า และหรือวงเงินงบประมาณของโครงการงานก่อสร้าง

๔. ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

ในการจ้างก่อสร้างแต่ละครั้ง กำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุและหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ประกอบด้วย ประธาน ซึ่งเป็นข้าราชการหรือเทียบเท่าโดยคำนึงถึงลักษณะงาน หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นสำคัญ ๑ คน และให้มีกรรมการอย่างน้อย ๒ คน กรรมการควรแต่งตั้งจากข้าราชการหรือเทียบเท่าโดยคำนึงถึงลักษณะงานหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นสำคัญ และควรมีผู้มีความรู้เกี่ยวกับการประมาณราคาร่วมเป็นกรรมการด้วย ในกรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการ จะแต่งตั้งบุคคลภายนอกซึ่งไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการก่อสร้างนั้น ร่วมเป็นกรรมการด้วยก็ได้

ให้คณะกรรมการกำหนดราคากลางมีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างครั้งนั้นให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง แล้วนำเสนอหัวหน้าส่วนราชการพิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนการประกาศสอบราคา หรือประกาศประกวดราคา หรือประกาศร่าง TOR สำหรับการจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ราคาของผู้เสนอราคารายที่ส่วนราชการเห็นสมควรจ้างแตกต่างจากราคากลางที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางคำนวณไว้ ตั้งแต่ร้อยละ ๑๕ ขึ้นไป โดยใช้ราคาของผู้เสนอราคารายที่ส่วนราชการเห็นสมควรจ้างเป็นฐานในการคำนวณ ให้คณะกรรมการกำหนดราคากลางหรือผู้ที่เกี่ยวข้องแจ้งรายละเอียดการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนั้นให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทราบโดยเร็ว ทั้งนี้ การแจ้งรายละเอียดการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของคณะกรรมการกำหนดราคากลางหรือผู้ที่เกี่ยวข้องต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินดังกล่าว ไม่มีผลผูกพันต่อผู้มีอำนาจในการที่จะพิจารณารับหรือไม่รับราคาของผู้เสนอราคารายนั้น

กรณีที่มีความจำเป็น เพื่อประโยชน์ของทางราชการ และหรือเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในทางปฏิบัติ และส่วนราชการนั้นมีงานก่อสร้างจำนวนมาก ส่วนราชการนั้นอาจแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางเพื่อทำหน้าที่คำนวณราคากลางงานก่อสร้างหลายโครงการงานก่อสร้าง ก็สามารถกระทำได้ โดยองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำหนดราคากลางต้องเป็นไปตามข้อกำหนดดังกล่าวข้างต้น รวมทั้งให้ระบุหรือกำหนดภารกิจและระยะเวลาในการดำเนินงานของคณะกรรมการกำหนดราคากลางที่แต่งตั้งตามกรณีดังกล่าวให้เกิดความชัดเจนไว้ในคำสั่งแต่งตั้งฯ ด้วย

สำหรับหน่วยงานภาครัฐที่ไม่อยู่ในบังคับของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการพัสดุของหน่วยงานนั้นๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแต่งตั้งและการประชุมคณะกรรมการ

ให้คณะกรรมการกำหนดราคากลางมีสิทธิ์ได้รับเบี้ยประชุมเป็นรายครั้ง ตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ยกเลิก

๕. โครงสร้างและองค์ประกอบของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ประกอบด้วยเอกสารที่เป็นทั้งเอกสารประกอบหลักเกณฑ์ฯ และคู่มือปฏิบัติงาน รวม ๔ เล่ม ได้แก่ แนวทางวิธีปฏิบัติ และรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน

เมื่อพิจารณาในภาพรวมจากเอกสารหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ทั้ง ๔ เล่ม ดังกล่าว หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ทบทวนและปรับปรุงใหม่ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ มีสาระสำคัญพิจารณาได้เป็น ๒ ส่วน ดังนี้

๕.๑ แนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง เป็นส่วนสำคัญที่เกี่ยวข้องกับข้อบังคับ ข้อกำหนด แนวทาง และวิธีปฏิบัติ เพื่อให้มีการนำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างไปใช้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยแนวทางและวิธีปฏิบัติ รวม ๒๑ ข้อ ซึ่งเกี่ยวข้องกับแนวทาง วิธีปฏิบัติ และข้อกำหนดในเรื่องต่างๆ เช่น ขอบเขตการบังคับใช้ของหลักเกณฑ์ฯ ข้อกำหนดในการปรับปรุงบัญชีค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ข้อกำหนดและการประกาศเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ และตาราง Factor F ข้อกำหนดและการประกาศเปลี่ยนแปลงภาษีมูลค่าเพิ่ม และตาราง Factor F แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกแบบก่อสร้างและประมาณการราคาในขั้นต้น ข้อกำหนดในการแต่งตั้ง องค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ข้อกำหนดในการทบทวนและปรับปรุงราคากลางงานก่อสร้างให้มีความเป็นปัจจุบัน และอำนาจหน้าที่และภารกิจของหน่วยงานกลาง (กรมบัญชีกลาง) ในฐานะที่เป็นหน่วยงานกลางในการกำกับดูแลภารกิจการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ เป็นต้น

๕.๒ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง ได้จำแนกงานก่อสร้างของทางราชการ ออกเป็น ๔ กลุ่มงาน ได้แก่ กลุ่มงานก่อสร้างอาคาร กลุ่มงานก่อสร้างทาง กลุ่มงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม และกลุ่มงานก่อสร้างชลประทาน แต่เนื่องจากกลุ่มงานก่อสร้างทางและกลุ่มงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม มีโครงสร้างทางวิศวกรรม ค่าก่อสร้าง และวิธีการก่อสร้างใกล้เคียงกัน จึงได้กำหนดรวมไว้เป็นหลักเกณฑ์เดียวกัน คือ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม ดังนั้น จากเอกสารหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่ทบทวนและปรับปรุงใหม่ จำนวน ๔ เล่ม จึงประกอบด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง รวม ๓ หลักเกณฑ์ ได้แก่ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางจึงต้องเลือกใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างให้ถูกต้องตามที่กำหนดสำหรับแต่ละหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง โดยงานก่อสร้างที่อยู่ในกลุ่มงานก่อสร้างอาคารให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร งานก่อสร้างที่อยู่ในกลุ่มงานก่อสร้างทางให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม งานก่อสร้างที่อยู่ในกลุ่มงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยมให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และงานก่อสร้างที่อยู่ในกลุ่มงานก่อสร้างชลประทานให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน ทั้งนี้ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ทั้ง ๓ หลักเกณฑ์ มีสาระสำคัญของโครงสร้างและองค์ประกอบในการคำนวณราคาสรุปได้เป็น ๔ ส่วน ดังนี้

ยกเลิก

๕.๒.๑ หลักเกณฑ์การคำนวณค่างานต้นทุน (Direct Cost) เป็นหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการคำนวณค่างานต้นทุนหรือราคาทุนของงานก่อสร้าง (ไม่รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง) ซึ่งกำหนดให้ใช้วิธีการถอดแบบก่อสร้างตามหลักสถาปัตยกรรมและวิศวกรรมก่อสร้าง มีสาระสำคัญแยกเป็น ๓ ส่วน ดังนี้

(๑) หลักเกณฑ์และข้อกำหนดในการถอดแบบคำนวณราคากลาง เป็นหลักเกณฑ์และข้อกำหนดในการถอดแบบก่อสร้าง เพื่อกำหนดรายการงานก่อสร้าง หน่วยวัด ปริมาณงาน และเกณฑ์การเผื่อเพื่อปรับปริมาณงานของบางรายการงานก่อสร้างให้สอดคล้องกับการก่อสร้างที่เป็นจริง รวมทั้งหลักเกณฑ์และข้อกำหนดในการคำนวณค่างานต้นทุนต่อหน่วยสำหรับรายการงานก่อสร้างที่ต้องคำนวณค่างานต้นทุนต่อหน่วย (Unit Cost) โดยกำหนดไว้ทั้งในส่วนของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน ซึ่งผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางต้องนำไปใช้ปฏิบัติในการถอดแบบก่อสร้างและคำนวณค่างานต้นทุนต่อหน่วย ตามที่แต่ละหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างกำหนด

(๒) รายละเอียดประกอบการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง เป็นส่วนของข้อมูลและรายละเอียดที่ต้องนำไปคำนวณกับปริมาณงานหรือคำนวณในสูตรคำนวณค่าวัสดุมวลรวมต่อหน่วย สำหรับกรณีของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร หรือนำไปคำนวณในหลักเกณฑ์หรือสูตรการคำนวณค่างานต้นทุนต่อหน่วย สำหรับกรณีของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน เช่น ราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้าง ค่าแรงงาน ตารางและหลักเกณฑ์การคำนวณค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง ตารางค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร (ตารางค่า Operating Cost งานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม) ตารางอัตราราคางานดิน (ตารางค่า Operating Cost งานก่อสร้างชลประทาน) เป็นต้น

(๓) หลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณค่างานต้นทุน เป็นหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณค่างานต้นทุนของแต่ละรายการงานก่อสร้าง และการรวมค่างานต้นทุนของทุกรายการงานก่อสร้างได้เป็นค่างานต้นทุนรวมทั้งโครงการงานก่อสร้างหรือทั้งสัญญาจ้าง มีสาระสำคัญพิจารณาได้เป็น ๓ ขั้นตอน ดังนี้

๑) ถอดแบบก่อสร้าง เพื่อสำรวจและกำหนดรายการงานก่อสร้างรวมทั้งหน่วยวัด ปริมาณงาน และปรับปริมาณงานของบางรายการงานก่อสร้างให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงในการก่อสร้าง โดยใช้หลักเกณฑ์และข้อกำหนดในการถอดแบบก่อสร้างที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดในส่วนของหลักเกณฑ์และข้อกำหนดในการถอดแบบคำนวณราคากลาง จะได้รายการงานก่อสร้างจากแบบก่อสร้างรวมทั้งหน่วยวัดและปริมาณงานสุทธิของทุกรายการงานก่อสร้าง

กรณีของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน หลังจากถอดแบบก่อสร้างได้รายการงานก่อสร้างจากแบบก่อสร้าง รวมทั้งหน่วยวัดและปริมาณงานสุทธิของทุกรายการงานก่อสร้างแล้ว ต้องกำหนดหลักเกณฑ์หรือสูตรสำหรับการคำนวณหาค่างานต้นทุนต่อหน่วย (Unit Cost)

กรณีของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร รายการงานก่อสร้างใดที่ต้องคำนวณค่างานต้นทุนในลักษณะค่าวัสดุมวลรวมผสมต่อหน่วย ต้องกำหนดหลักเกณฑ์หรือสูตรสำหรับการคำนวณหาค่าวัสดุมวลรวมผสมต่อหน่วยของรายการงานก่อสร้างนั้นๆ

๒) นำข้อมูลหรือรายละเอียดประกอบการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่เกี่ยวข้อง ตามที่กำหนดในส่วนของรายละเอียดประกอบการถอดแบบคำนวณราคากลาง

ยกเลิก

งานก่อสร้าง ซึ่งได้แก่ ราคาวัสดุ ค่าแรงงาน ค่าขนส่งวัสดุ อัตราค่างานต่างๆ เป็นต้น มาคำนวณกับปริมาณงานของแต่ละรายการงานก่อสร้าง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่แต่ละหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างกำหนด

กรณีของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคารในทุกรายการงานก่อสร้าง ให้นำรายละเอียดประกอบการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ ค่าวัสดุ และค่าแรงงาน ไปคูณปริมาณงาน เว้นแต่รายการงานก่อสร้างใดที่ต้องคำนวณค่าวัสดุมวลรวมผสมต่อหน่วย ก็ให้นำค่าวัสดุและหรือค่าแรงงานไปแทนค่าในสูตรการคำนวณค่าวัสดุมวลรวมผสมต่อหน่วยของรายการงานก่อสร้างนั้นก่อน จากนั้น จึงนำค่าวัสดุมวลรวมผสมต่อหน่วยที่คำนวณได้ไปคูณกับปริมาณงานของรายการงานก่อสร้างนั้น จะได้ค่างานต้นทุนของทุกรายการงานก่อสร้าง

กรณีของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน ในทุกรายการงานก่อสร้าง ให้นำรายละเอียดประกอบการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่เกี่ยวข้องไปคำนวณในหลักเกณฑ์หรือสูตรการคำนวณค่างานต้นทุนต่อหน่วยของรายการงานก่อสร้างนั้นๆ ก่อน จากนั้นจึงนำค่างานต้นทุนต่อหน่วยที่คำนวณได้ไปคูณปริมาณงาน จะได้ค่างานต้นทุนของทุกรายการงานก่อสร้าง

๓) รวมค่างานต้นทุนของทุกรายการงานก่อสร้าง จะได้ค่างานต้นทุนรวมทั้งโครงการงานก่อสร้างหรือทั้งสัญญาจ้าง

๕.๒.๒ หลักเกณฑ์การคำนวณค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Indirect Cost) เป็นส่วนของค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง ซึ่งประกอบด้วยค่าใช้จ่าย รวม ๔ หมวดใหญ่ ได้แก่ หมวดค่าอำนวยการ หมวดค่าดอกเบี้ย หมวดค่ากำไร และหมวดค่าภาษี โดยในส่วนของหมวดค่าอำนวยการยังประกอบด้วยหมวดย่อย รวม ๔ หมวด และในแต่ละหมวดย่อยจะประกอบด้วยรายการค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสำหรับของแต่ละหมวดย่อยนั้น เช่น ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าใช้จ่ายสำนักงาน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุคลากรสำนักงาน ค่าก่อสร้างที่พักคนงาน ค่าโรงเก็บวัสดุชั่วคราว เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อความสะดวกต่อการนำไปใช้ในทางปฏิบัติ ลดปัญหาข้อผิดพลาดในการคำนวณ และง่ายต่อการตรวจสอบ ได้คำนวณรวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้างดังกล่าวทุกรายการ ทั้งในส่วนของหมวดค่าอำนวยการ หมวดค่าดอกเบี้ย หมวดค่ากำไร และหมวดค่าภาษี แล้วกำหนดไว้เป็นค่าๆ เดียวเมื่อเทียบกับค่างานต้นทุน (Direct Cost) ๑ หน่วย สำหรับในแต่ละช่วงของค่างานต้นทุน (Direct Cost) ที่กำหนด เรียกว่า "ค่า Factor F" โดยนำค่างานต้นทุน (Direct Cost) มากำหนดเป็นช่วงๆ แล้วคำนวณค่า Factor F กำหนดไว้เป็นค่า Factor F สำหรับของละช่วงของค่างานต้นทุน (Direct Cost) ที่กำหนดนั้น เช่น กรณีของงานก่อสร้างอาคาร ที่ค่างานต้นทุน ๑๐ ล้านบาท ค่า Factor F = ๑.๒๖๑๗ ที่ค่างานต้นทุน ๕๐ ล้านบาท ค่า Factor F = ๑.๒๐๗๙ ที่ค่างานต้นทุน ๒๐๐ ล้านบาท ค่า Factor F = ๑.๑๙๕๑ เป็นต้น โดยเมื่อคำนวณค่า Factor F กำหนดไว้ครบทุกช่วงของค่างานต้นทุนที่กำหนด จะได้ตารางสำเร็จรูป เรียกว่า "ตาราง Factor F"

เนื่องจากงานก่อสร้างตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ประกอบด้วย ๔ กลุ่มงานหลัก คือ กลุ่มงานก่อสร้างอาคาร กลุ่มงานก่อสร้างทาง กลุ่มงานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม และกลุ่มงานก่อสร้างชลประทาน ซึ่งแม้จะมีหมวดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้างประกอบด้วย ๔ หมวดใหญ่เหมือนกัน แต่รายการและอัตราค่าใช้จ่ายโดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของหมวดค่าอำนวยการมีรายละเอียดในการคำนวณที่ต่างกัน จึงได้จัดทำตาราง Factor F เพื่อใช้กับทั้ง ๓ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลาง

ยกเลิก

งานก่อสร้าง จำนวน ๔ ตาราง ตามกลุ่มงานหลักดังกล่าว ได้แก่ ตาราง Factor F งานก่อสร้างอาคาร ตาราง Factor F งานก่อสร้างทาง ตาราง Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม และตาราง Factor F งานก่อสร้างชลประทาน ซึ่งในการใช้ตาราง Factor F ต้องเป็นไปตามเงื่อนไข ข้อกำหนด และหลักเกณฑ์การใช้ตาราง Factor F ที่กำหนด

๕.๒.๓ หลักเกณฑ์การคำนวณค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นต้องมี เป็นส่วนหนึ่งของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามข้อกำหนดและตามสัญญาจ้างก่อสร้าง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่างานสนับสนุน (Construction Genera Support) ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับกรรมวิธีเฉพาะหรืออุปกรณ์พิเศษสำหรับการก่อสร้าง และหมายความรวมถึงค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่จำเป็นต้องมี ซึ่งค่าใช้จ่ายดังกล่าวถือเป็นค่าใช้จ่ายในการก่อสร้าง แต่มีเฉพาะในบางโครงการงานก่อสร้างและในบางสัญญาจ้าง จึงไม่สามารถที่จะกำหนดไว้ในส่วนของค่างานต้นทุน (Direct Cost) และในส่วนของค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง (Indirect Cost) ได้ ตัวอย่างเช่น ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการกำหนดให้ต้องจัดหาที่พักและอุปกรณ์อำนวยความสะดวกสำหรับผู้ควบคุมงานในโครงการงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ Tower Crane ในกรณีของการก่อสร้างอาคารสูง การกำหนดให้ใช้นั่งร้านและการรักษาความปลอดภัยต่อคนงานก่อสร้างตามกฎหมายแรงงาน การทำ Bench Mark สำหรับตรวจเช็คระดับมาตรฐาน การจัดทำระบบป้องกันฝุ่นตามข้อบังคับ การทำระบบป้องกันดินพัง ค่าใช้จ่ายกรณีไม่อนุญาตให้คนงานพักในบริเวณที่ก่อสร้าง (ค่าพาหนะไป-กลับที่พัก) ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากกรณีที่มีการทดสอบการทรุดตัวของอาคารขณะก่อสร้างเป็นระยะๆ และการทำอาคารบางส่วนให้แล้วเสร็จเพื่อเข้าไปใช้สอยก่อนเสร็จทั้งโครงการ เป็นต้น

การคำนวณค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ ต้องคำนวณรวมในราคากลางตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่แต่ละหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างกำหนด โดยในกรณีของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการคำนวณค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดไว้ สรุปเป็นขั้นตอนได้ ดังนี้

(๑) ให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางพิจารณากำหนดรายการค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ ตามข้อเท็จจริงและหรือตามข้อกำหนดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการงานก่อสร้างอาคารที่คำนวณราคากลางนั้น ว่าจำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นต้องมีรายการใดบ้าง

(๒) แสดงรายละเอียดการคำนวณพร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องมีของแต่ละรายการ ลงใน “แบบแสดงการคำนวณและเหตุผลความจำเป็นสำหรับค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ” โดยรายการใดต้องชำระค่าภาษีมูลค่าเพิ่มก็ให้รวมค่าภาษีมูลค่าเพิ่มไว้ด้วย

(๓) นำผลรวมค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ ของแต่ละรายการ ไปสรุปไว้ในแบบ ปร.๔ (พ) : แบบแสดงรายการ ปริมาณงาน และราคา สำหรับค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ

(๔) ในแบบ ปร.๔ (พ) : แบบแสดงรายการ ปริมาณงาน และราคา สำหรับค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ ให้รวมยอดค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ ทุกรายการ ใส่ไว้ในช่อง “รวมค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ ทุกรายการ” ซึ่งผลลัพธ์ในช่อง “รวมค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ ทุกรายการ” ก็คือค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นต้องมีสำหรับโครงการงานก่อสร้างอาคารนั้นทั้งโครงการงานก่อสร้าง

(๕) นำค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ รวมทั้งโครงการงานก่อสร้างไปรวมกับค่าก่อสร้างในส่วนอื่นๆ ในแบบฟอร์ม ปร. ๖ จะได้ราคากลางงานก่อสร้างอาคารนั้น ทั้งโครงการงานก่อสร้าง ซึ่งรวมค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ ไว้ด้วยแล้ว

ยกเลิก

สำหรับกรณีของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน ให้คำนวณรวมค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ ทุกรายการในราคาต้นทุน ตามแบบฟอร์มที่กำหนด จากนั้น ให้นำผลรวมของค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ ไปกำหนดเป็นค่า Factor F โดยใช้สูตรการกำหนดค่า Factor F สำหรับค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ ตามที่หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม หรือหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน แล้วแต่กรณี กำหนด จะได้ค่า Factor F ของค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ จากนั้น ให้นำค่า Factor F ของค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ ไปคูณกับค่า Factor F ที่ได้จากตาราง Factor F ปกติ ได้เป็นค่า Factor F ค่าใหม่ ซึ่งรวมค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ ไว้แล้ว เมื่อนำค่า Factor F ซึ่งรวมค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ ไว้แล้ว ไปคูณค่างานต้นทุนของแต่ละรายการงานก่อสร้าง จะได้ราคากลางของแต่ละรายการงานก่อสร้างซึ่งรวมค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ ไว้แล้ว และเมื่อรวมราคากลางของทุกรายการงานก่อสร้าง จะได้ราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม หรือราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน แล้วแต่กรณี ทั้งโครงการงานก่อสร้าง หรือทั้งสัญญาจ้าง ซึ่งรวมค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ ไว้ด้วยแล้ว

๕.๒.๔ หลักเกณฑ์การสรุปค่าก่อสร้างเป็นราคากลางและการจัดทำรายงาน เป็นหลักเกณฑ์และวิธีการในการนำค่างานต้นทุน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้าง และค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ มาคำนวณรวมกันตามวิธีการและแนวทางที่กำหนดสำหรับแต่ละหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ได้เป็นราคากลางทั้งโครงการงานก่อสร้าง และรวมไปถึงแบบฟอร์มรายงานที่ต้องใช้ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง จำแนกเป็น การสรุปค่าก่อสร้างเป็นราคากลางและการจัดทำรายงานหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร การสรุปค่าก่อสร้างเป็นราคากลางและการจัดทำรายงานหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และการสรุปค่าก่อสร้างเป็นราคากลางและการจัดทำรายงานหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน

ยกเลิก

ทั้งนี้ โครงสร้างและองค์ประกอบของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ดังกล่าว สามารถแสดงเป็นแผนภาพรวมได้ ดังนี้

โครงสร้างและองค์ประกอบของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง
(ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2555)

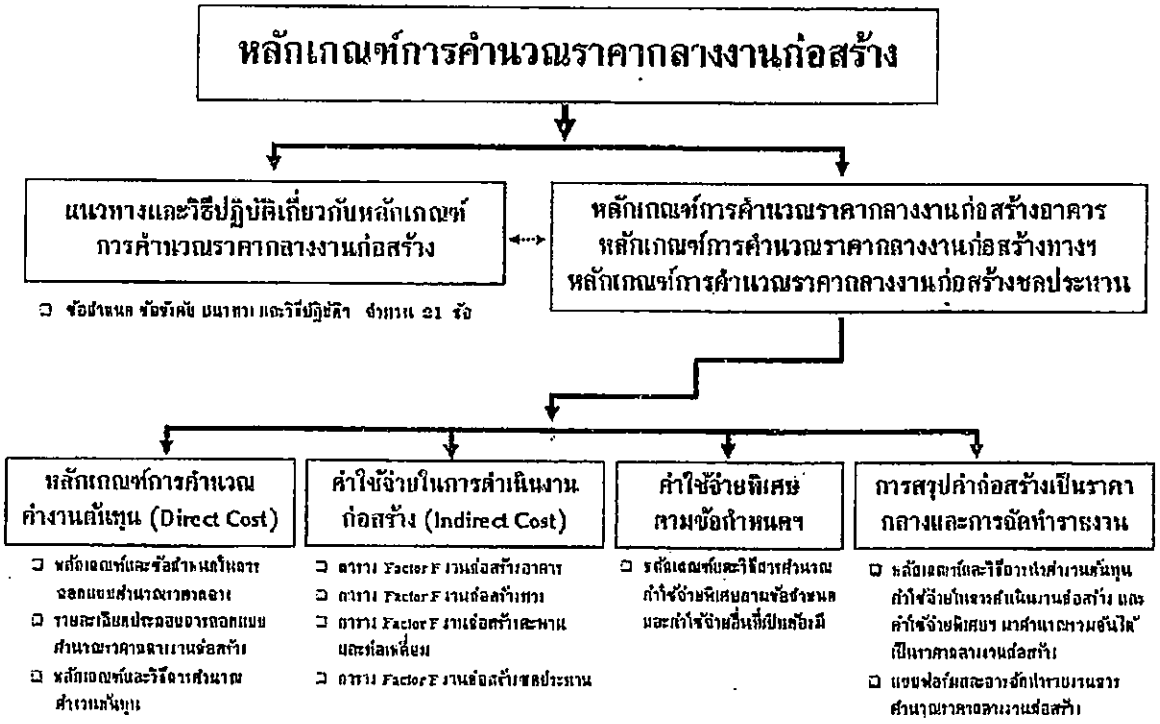

๒. คณะกรรมการที่มีหน้าที่รับผิดชอบการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

การกำหนดราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการปัจจุบัน อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์และตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง ซึ่งแต่งตั้งตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ โดยมีปลัดกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมบัญชีกลางหรือรองอธิบดีที่อธิบดีกรมบัญชีกลางมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนของภาครัฐ เอกชน และนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิ รวม ๑๖ คน เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ กรมบัญชีกลาง เป็นกรรมการและเลขานุการ ผู้แทนสำนักมาตรฐานการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ กรมบัญชีกลาง ผู้แทนกรมทางหลวง ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง และผู้แทนกรมชลประทาน เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ รวม ๙ ประการ ที่สำคัญ ได้แก่ การศึกษา พิจารณา และกำหนดแนวทางและวิธีการในการกำหนดหลักเกณฑ์รวมทั้งรายละเอียดประกอบหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่เป็นมาตรฐานตามหลักวิชาการ สอดคล้องกับราคาค่าก่อสร้างที่เป็นจริง และสามารถนำไปใช้ในกระบวนการจัดจ้างก่อสร้างตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดำเนินการทบทวน ปรับปรุง และกำหนดหลักเกณฑ์ฯ รายละเอียดประกอบ รวมทั้งแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างให้มีความเหมาะสม สอดคล้องตามสภาวการณ์ เทคโนโลยี และข้อมูลข้อเท็จจริงด้านการก่อสร้างที่เปลี่ยนแปลงไป การศึกษา พิจารณา และกำหนดแนวทาง วิธีการ รวมทั้งมาตรการในการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างที่หน่วยงานภาครัฐ

ยกเลิก

ได้คำนวณตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง การกำกับดูแลการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างของหน่วยงานภาครัฐให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ฯ รวมทั้งการติดตามประเมินผลการดำเนินการตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจเข้าตรวจสอบหรือดำเนินการอื่นใดเพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงรวมทั้งการดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐชี้แจงหรือให้ข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง การวินิจฉัยปัญหา ตอบข้อหารือ และอนุมัติยกเว้นหรือผ่อนผันการดำเนินการตามหลักเกณฑ์ฯ วิธีปฏิบัติ และรายละเอียดประกอบหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง รวมทั้งการจัดทำคู่มือ เอกสารเผยแพร่ และการดำเนินการอื่นใด เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบ และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีความรู้ เข้าใจ และสามารถนำหลักเกณฑ์ฯ แนวทางและวิธีปฏิบัติ และรายละเอียดประกอบหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างไปใช้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและในแนวทางเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ

ต่อมา คณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์และตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างได้มีคำสั่ง ที่ ๑/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง โดยมีอธิบดีกรมบัญชีกลาง เป็นประธานอนุกรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร. ธนิต ธงทอง เป็นรองประธานอนุกรรมการ ผู้แทนหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนของภาครัฐ เอกชน และผู้ทรงคุณวุฒิ รวม ๑๕ คน เป็นอนุกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ กรมบัญชีกลาง เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาระบบงานพัสดุ สำนักมาตรฐานการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ กรมบัญชีกลาง ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง ผู้แทนกรมทางหลวง ผู้แทนกรมทางหลวงชนบท และผู้แทนกรมชลประทาน เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ให้คณะอนุกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ศึกษาพิจารณาและเสนอแนะแนวทางและวิธีการในการกำหนดและจัดทำหลักเกณฑ์ฯ และรายละเอียดประกอบหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการที่เป็นมาตรฐานและสอดคล้องตามหลักวิชาการ การกำหนด จัดทำ และปรับปรุงหลักเกณฑ์ฯ และรายละเอียดประกอบหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างให้มีความเหมาะสม สอดคล้องตามสภาวการณ์ เทคโนโลยี และข้อมูลข้อเท็จจริงที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งการกำหนดและปรับปรุงแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องตามกฎหมาย ระเบียบ แนวทาง และวิธีปฏิบัติของทางราชการ ทั้งนี้ เพื่อให้การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้อง และได้ราคากลางที่ใกล้เคียงกับราคาค่าก่อสร้างที่เป็นจริง การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ รวมทั้งการดำเนินการอื่นใดเพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบ และผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำหลักเกณฑ์ฯ แนวทาง วิธีปฏิบัติ รวมทั้งรายละเอียดประกอบหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ไปใช้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และในแนวทางเดียวกัน รวมทั้งให้มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแล วินิจฉัยปัญหา ตอบข้อหารือ และอนุมัติยกเว้นหรือผ่อนผันการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์ฯ แนวทาง วิธีปฏิบัติ และรายละเอียดประกอบหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง และอำนาจหน้าที่อื่นๆ รวม ๘ ประการ

ยกเลิก

ทั้งนี้ โครงสร้างของคณะกรรมการที่มีหน้าที่รับผิดชอบภารกิจการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการปัจจุบัน สรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

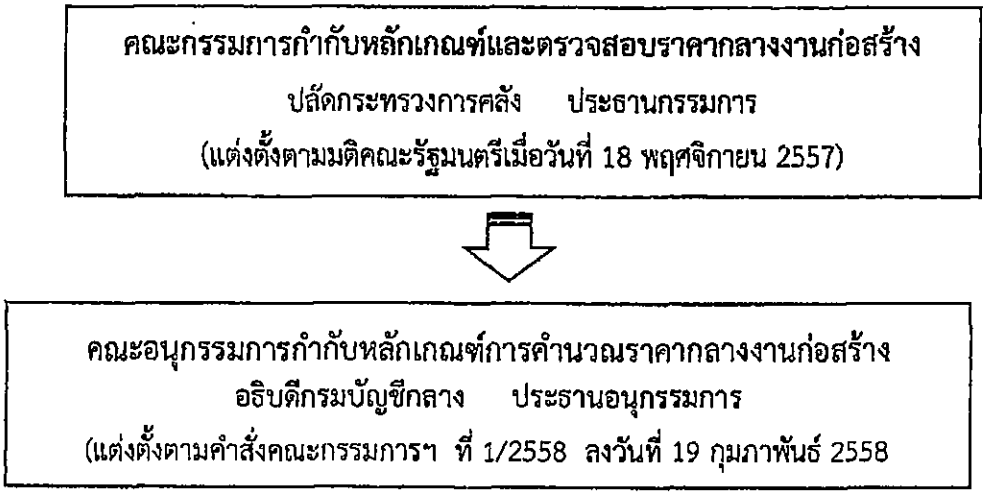

๗. การทบทวนและปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

ตั้งแต่วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ เป็นต้นมา กรมบัญชีกลางและคณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์และตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง โดยคณะอนุกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ได้ทบทวนและปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ในหลายส่วน ทั้งนี้ เพื่อให้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างมีความเป็นปัจจุบัน สอดคล้องตามข้อมูลข้อเท็จจริง นโยบายรัฐบาล และระเบียบวิธีปฏิบัติของทางราชการที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมีสาระสำคัญของการทบทวนและปรับปรุง เฉพาะที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

๗.๑ ปรับปรุงแนวทางและวิธีปฏิบัติในการประกาศเปิดเผยราคากลางงานก่อสร้าง ให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดทำข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเฉพาะราคากลางและการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้เปิดเผยข้อมูลราคากลางงานก่อสร้าง ทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน และเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง (www.gprocurement.go.th) โดยแนบรายละเอียดการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตาม BOQ. (Bill of Quantities) เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจดูได้ และกระทรวงการคลังได้แจ้งเวียนให้หน่วยงานภาครัฐถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๑.๓/ว๔๐ และที่ กค ๐๔๒๑.๕/๑๔๖๕๕ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕

๗.๒ ดำเนินการทบทวนและปรับปรุงตารางข้อมูลและรายละเอียดประกอบการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง จำนวน ๖ รายการ ประกอบด้วย บัญชีค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตารางค่า Operating Cost งานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม (ตารางค่าดำเนินการและค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร) ตารางค่า Operating Cost งานก่อสร้างชลประทาน (ตารางอัตรา

ยกเลิก

ราคางานดิน) ตารางอัตราราคางานปรับปรุงฐานรากและงานระเบิดหิน สำหรับงานก่อสร้างชลประทาน ตารางอัตราราคางานปลูกหญ้าสำหรับงานก่อสร้างชลประทาน และตารางค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง ให้สอดคล้องตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ให้ประกาศใช้อัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ ๓๐๐ บาท ทั้งประเทศ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๖ เป็นต้นมา รวมทั้งได้สำรวจรวบรวมข้อมูลราคาและค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับรถบรรทุกและเครื่องจักรที่ใช้ในการก่อสร้างใหม่ทั้งหมด สำหรับการทบทวนและปรับปรุงในครั้งนี้ด้วย และกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ได้แจ้งเวียนให้หน่วยงานภาครัฐถือปฏิบัติตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๑.๕/ว๑๔๔ และ ที่ กค ๐๔๒๑.๕/๑๓๙๕๕ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖

๗.๓ ทบทวนและปรับปรุงตารางข้อมูลและรายละเอียดประกอบการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง จำนวน ๔ รายการ ประกอบด้วย บัญชีค่าแรงงาน/ดำเนินการสำหรับการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตารางค่า Operating Cost งานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม ตารางค่า Operating Cost งานก่อสร้างชลประทาน และตารางค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง โดยในการทบทวนและปรับปรุงดังกล่าว ได้เพิ่มรายการบัญชีค่าแรงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นจากเดิม ๑๓๙๔ รายการ เป็น ๑๔๘๑ รายการ เพิ่มขึ้น ๘๗ รายการ และได้เพิ่มอัตราค่าแรงงานให้สอดคล้องตามสภาวการณ์ปัจจุบันที่ขาดแคลนแรงงานและอัตราค่าแรงงานในงานก่อสร้างเพิ่มสูงขึ้น โดยได้สำรวจรวบรวมข้อมูลทั้งในส่วนของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมาประกอบการพิจารณาปรับปรุง ส่วนของตาราง Operating Cost ของงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม ตาราง Operating Cost ของงานก่อสร้างชลประทาน และตารางค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง ได้ปรับค่าเครื่องจักร ค่าอะไหล่ สึกหลอ และราคารถบรรทุก ให้สอดคล้องกับสภาวการณ์ปัจจุบัน รวมทั้งได้เพิ่มค่าใช้จ่ายในพื้นที่ฝนตกชุกให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ที่อยู่ในเขตฝนตกชุก กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ได้แจ้งเวียนให้หน่วยงานภาครัฐถือปฏิบัติตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๑.๕/ว๓๙๙ และ ที่ กค ๐๔๒๑.๕/๔๑๕๗๘ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘

๗.๔ เนื่องจากตารางข้อมูลและรายละเอียดประกอบการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง จำนวน ๔ รายการ ประกอบด้วย ตารางค่า Operating Cost งานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม ตารางค่า Operating Cost งานก่อสร้างชลประทาน ตารางอัตราราคางานปรับปรุงฐานรากและงานระเบิดหิน และตารางค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง ได้จัดทำไว้เป็นตารางสำเร็จรูปที่ผันแปรตามราคาน้ำมันดีเซล (โซล่า) ตั้งแต่ตารางที่ราคาน้ำมันดีเซล (โซล่า) ๒๕.๐๐-๖๙.๙๙ บาทต่อลิตร ณ วันที่คำนวณราคากลาง ราคาน้ำมันดีเซล (โซล่า) ที่อำเภอเมืองของจังหวัดที่สถานที่ก่อสร้างตั้งอยู่เท่าไร ให้นำตารางข้อมูลที่กำหนดราคาน้ำมันดีเซล (โซล่า) ที่สอดคล้องกันนั้นมาใช้คำนวณ ปรากฏว่าราคาน้ำมันดีเซล (โซล่า) มีแนวโน้มลดลงต่ำกว่า ๒๕.๐๐ บาทต่อลิตร กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) จึงได้จัดทำตารางข้อมูลและรายละเอียดประกอบการถอดแบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างที่เกี่ยวข้องกับราคาน้ำมัน ทั้ง ๔ ตาราง ดังกล่าว เพิ่มเติม ที่ราคาน้ำมันดีเซล (โซล่า) ๑๕.๐๐-๒๔.๙๙ บาทต่อลิตร และได้แจ้งเวียนให้หน่วยงานภาครัฐถือปฏิบัติ แล้ว

๗.๕ ปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ ในหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน โดยใช้หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเช่นเดียวกับหลักเกณฑ์การคำนวณค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ ในหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร ทั้งนี้ เพื่อให้การคำนวณค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ ในทั้ง ๓ หลักเกณฑ์ มีความเป็นมาตรฐานและในหลักเกณฑ์วิธีการเดียวกัน ทำให้ง่ายต่อการตรวจสอบและถือปฏิบัติ

๗.๖ ปรับปรุงข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างใหม่ เพื่อให้ราคากลางที่คำนวณตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างมีความใกล้เคียงและสอดคล้องกับค่าก่อสร้างที่เป็นจริง

ยกเลิก

ในแต่ละท้องที่และในบางโครงการงานก่อสร้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในท้องกันดารที่ห่างไกลจากตัวจังหวัด รวมทั้งเพื่อให้ข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างมีความชัดเจน ไม่มีปัญหาในทางปฏิบัติ ง่ายต่อการตรวจสอบ และนำไปใช้ในระบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการด้วยอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ยกเลิกข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้าง ตามที่กำหนดในหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ในส่วนของแนวทางและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ข้อ ๙ แล้วใช้ข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างดังต่อไปนี้แทน

"๙. กรณีที่ในรายละเอียดของการคำนวณตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ในทั้ง ๓ หลักเกณฑ์ มิได้มีข้อกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางใช้ราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างตามเงื่อนไขและข้อกำหนด ดังนี้

๙.๑ ราคาวัสดุก่อสร้างให้ใช้ราคาปัจจุบัน ในขณะที่คำนวณราคากลางงานก่อสร้างนั้น

๙.๒ การก่อสร้างในส่วนกลาง ให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางใช้ราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างตามลำดับ ดังนี้

๙.๒.๑ ราคาวัสดุก่อสร้างตามที่สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ เผยแพร่

๙.๒.๒ วัสดุก่อสร้างรายการใดที่สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ ไม่มีข้อมูลราคาเผยแพร่ไว้ ให้ใช้ราคาวัสดุก่อสร้างรายการนั้นที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดใกล้เคียงเผยแพร่ หากวัสดุก่อสร้างรายการนั้นมีสำนักงานพาณิชย์จังหวัดใกล้เคียงเผยแพร่ราคาไว้มากกว่าหนึ่งจังหวัด ให้ใช้ราคาของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดที่มีระยะทางใกล้สถานที่ก่อสร้างมากที่สุด โดยพิจารณาจากที่ตั้งของศาลากลางจังหวัดถึงสถานที่ก่อสร้างเป็นเกณฑ์พิจารณา

๙.๒.๓ กรณีวัสดุก่อสร้างรายการใดที่สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานพาณิชย์จังหวัดใกล้เคียง ไม่มีข้อมูลราคาเผยแพร่ไว้ ให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางสืบและใช้ราคาวัสดุก่อสร้างรายการนั้นในท้องที่ของส่วนกลาง หรือในท้องที่ของจังหวัดใกล้เคียงที่มีระยะทางใกล้สถานที่ก่อสร้างมากที่สุดออกไปตามลำดับ โดยใช้ราคาเฉลี่ยซึ่งไม่รวมค่าขนส่ง ทั้งนี้ ในการสืบและกำหนดราคาวัสดุก่อสร้างดังกล่าวให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางจัดทำบันทึกแสดงรายละเอียดของการสืบและการกำหนดราคาประกอบไว้กับเอกสารการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนั้นด้วย

๙.๓ การก่อสร้างในส่วนภูมิภาค ให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางใช้ราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างตามลำดับ ดังนี้

๙.๓.๑ ราคาวัสดุก่อสร้างตามที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดที่สถานที่ก่อสร้างตั้งอยู่เผยแพร่

๙.๓.๒ วัสดุก่อสร้างรายการใดที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดที่สถานที่ก่อสร้างตั้งอยู่ไม่มีข้อมูลราคาเผยแพร่ไว้ ให้ใช้ราคาวัสดุก่อสร้างรายการนั้นที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดใกล้เคียงเผยแพร่ หากวัสดุก่อสร้างรายการนั้นมีสำนักงานพาณิชย์จังหวัดใกล้เคียงเผยแพร่ราคาไว้มากกว่าหนึ่งจังหวัด ให้ใช้ราคาของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดที่มีระยะทางใกล้สถานที่ก่อสร้างมากที่สุด โดยพิจารณาจากที่ตั้งของศาลากลางจังหวัดถึงสถานที่ก่อสร้างเป็นเกณฑ์พิจารณา

๙.๓.๓ กรณีวัสดุก่อสร้างรายการใดที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดที่สถานที่ก่อสร้างตั้งอยู่และสำนักงานพาณิชย์จังหวัดใกล้เคียง ไม่มีข้อมูลราคาเผยแพร่ไว้ ให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางสืบและใช้ราคาวัสดุก่อสร้างรายการนั้นในท้องที่ของจังหวัดที่สถานที่ก่อสร้างตั้งอยู่หรือในท้องที่ของจังหวัด

ยกเลิก

ใกล้เคียงที่มีระยะทางใกล้สถานที่ก่อสร้างมากที่สุดออกไปตามลำดับ โดยใช้ราคาเฉลี่ยซึ่งไม่รวมค่าขนส่ง ทั้งนี้ ในการสืบและกำหนดราคาวัสดุก่อสร้างดังกล่าว ให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางจัดทำบันทึกแสดงรายละเอียดของการสืบและการกำหนดราคาประกอบไว้กับเอกสารการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนั้นด้วย

๙.๓.๔ ในกรณีที่สถานที่ก่อสร้างอยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดที่สถานที่ก่อสร้างตั้งอยู่เกิน ๘๐ กิโลเมตร ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางสามารถสืบและใช้ราคาวัสดุก่อสร้างในท้องที่ของจังหวัดที่สถานที่ก่อสร้างตั้งอยู่หรือในท้องที่ของจังหวัดใกล้เคียงที่มีระยะทางใกล้สถานที่ก่อสร้างมากที่สุดออกไปตามลำดับ โดยใช้ราคาเฉลี่ยซึ่งไม่รวมค่าขนส่ง โดยไม่ต้องถือปฏิบัติตามข้อ ๙.๓.๑ ข้อ ๙.๓.๒ และข้อ ๙.๓.๓ ก็สามารถกระทำได้ ทั้งนี้ ในการสืบและกำหนดราคาวัสดุก่อสร้างดังกล่าว ให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางจัดทำบันทึกแสดงรายละเอียดของการสืบและการกำหนดราคาประกอบไว้กับเอกสารการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนั้นด้วย

๙.๔ กรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ หรือโครงการงานก่อสร้างนั้นจำเป็นต้องใช้วัสดุก่อสร้างบางรายการเป็นจำนวนมาก เป็นวัสดุก่อสร้างที่กำหนดคุณลักษณะเป็นการเฉพาะ และหรือต้องใช้จากหลายแหล่งรวมกัน ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางสามารถสืบและใช้ราคาวัสดุก่อสร้างจากแหล่งผลิตโดยตรงและหรือจากแหล่งอื่นนอกเหนือจากที่กำหนดตามข้อ ๙.๒ สำหรับกรณีการก่อสร้างในส่วนกลางและตามข้อ ๙.๓ สำหรับกรณีการก่อสร้างในส่วนภูมิภาค ก็สามารถกระทำได้ โดยให้สืบและใช้ราคาวัสดุก่อสร้างที่มีระยะทางใกล้สถานที่ก่อสร้างมากที่สุดออกไปตามลำดับ หรือตามคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุก่อสร้างตามที่กำหนดในแบบก่อสร้าง และหรือตามที่ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางได้พิจารณาแล้วเห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อทางราชการมากที่สุดในราคาเฉลี่ยซึ่งไม่รวมค่าขนส่ง สำหรับกรณีที่ต้องใช้วัสดุก่อสร้างจากหลายแหล่งรวมกัน ให้ใช้ราคาและระยะทางเฉลี่ยของวัสดุก่อสร้างที่ได้กำหนดราคาและแหล่งไว้แล้วเป็นเกณฑ์ในการคำนวณ ทั้งนี้ ให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางจัดทำบันทึกแสดงรายละเอียดของการสืบและกำหนดราคารวมทั้งเหตุผลความจำเป็นประกอบไว้กับเอกสารการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนั้นด้วย

๙.๕ กรณีการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคารตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคารใด มีเหตุผลและความจำเป็นต้องคำนวณค่าขนส่งวัสดุก่อสร้างบางรายการหรือหลายรายการ ให้คำนวณค่าขนส่งวัสดุก่อสร้างรายการนั้นเป็นค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดฯ ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคารในส่วนของการคำนวณค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนดและค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นต้องมี โดยผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางสามารถใช้อัตราค่าขนส่งตามตารางและหลักเกณฑ์การคำนวณค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง หรือสืบราคาค่าขนส่ง และหรือประเมินราคาค่าขนส่งตามความเป็นจริงเป็นเกณฑ์การคำนวณ

๙.๖ ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ สามารถตั้งคณะกรรมการหรือดำเนินการอื่นใด เพื่อรวบรวมข้อมูลและกำหนดราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างที่ต้องดำเนินการตามข้อ ๙.๒.๓ สำหรับการก่อสร้างในส่วนกลาง และตามข้อ ๙.๓.๓ และข้อ ๙.๓.๔ สำหรับการก่อสร้างในส่วนภูมิภาค รวมทั้งที่ต้องดำเนินการตามข้อ ๙.๔ ไว้เป็นบัญชีราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างของหน่วยงาน เพื่อลดภาระ ใช้อ้างอิง และอำนวยความสะดวกในการสืบและกำหนดราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างของผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางของหน่วยงาน โดยผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางสามารถนำราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างตามบัญชีดังกล่าวมาใช้คำนวณราคากลางตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างได้ตามความเหมาะสม รวมทั้งต้องมีการปรับปรุงบัญชีราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างดังกล่าวให้มีความเป็นปัจจุบันอยู่เสมอด้วย

๙.๗ การกำหนดราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างนอกเหนือจากที่กำหนดไว้นี้ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้าง ซึ่งได้กำหนดไว้ในรายละเอียดการคำนวณของแต่ละหลักเกณฑ์

ยกเลิก

การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง และตามที่คณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์และตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างหรือคณะอนุกรรมการ หรือหน่วยงานที่คณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์และตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้างมอบหมาย กำหนด

๙.๘ ตามเงื่อนไขและข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างดังกล่าวข้างต้น

๙.๘.๑ ราคาปัจจุบัน หมายถึง ราคาวัสดุก่อสร้างในช่วงระยะเวลาที่คำนวณราคากลางงานก่อสร้างนั้น

๙.๘.๒ ส่วนกลางหรือท้องที่ของส่วนกลาง หมายถึง พื้นที่ในเขตกรุงเทพฯ นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ

๙.๘.๓ ส่วนภูมิภาค หมายถึง พื้นที่จังหวัดอื่นที่ไม่ใช่กรุงเทพฯ นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ

๙.๘.๔ ท้องที่หรือจังหวัดใกล้เคียง หมายถึง ท้องที่หรือจังหวัดที่มีพื้นที่อยู่ติดกับท้องที่หรือจังหวัด หรือท้องที่ของส่วนกลาง ที่สถานที่ก่อสร้างตั้งอยู่

๙.๘.๕ วัสดุก่อสร้าง ให้หมายความรวมถึงครุภัณฑ์ที่เป็นส่วนประกอบหรือเป็นส่วนหนึ่งของงานก่อสร้างที่ต้องจัดหาและคำนวณรวมในราคากลางงานก่อสร้างนั้นด้วย

๙.๘.๖ การสืบราคา หมายถึง การดำเนินการใดๆ เพื่อให้ทราบราคาและหรือแหล่งวัสดุก่อสร้างที่มีความเป็นปัจจุบันและสอดคล้องกับราคาวัสดุก่อสร้างที่เป็นจริง

๙.๘.๗ ในการสืบและใช้ราคาวัสดุก่อสร้าง ให้สืบและใช้ราคาวัสดุก่อสร้างที่ถูกต้องตรงตามคุณลักษณะเฉพาะตามที่กำหนดในแบบก่อสร้างในราคาต้นทุน ในกรณีที่ไม่สามารถสืบและใช้ราคาวัสดุก่อสร้างที่ถูกต้องตรงตามคุณลักษณะเฉพาะตามที่กำหนดในแบบก่อสร้างได้ ให้สืบและใช้ราคาวัสดุก่อสร้างที่ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางได้พิจารณาแล้วเห็นว่ามีคุณลักษณะเฉพาะใกล้เคียงกับที่กำหนดในแบบก่อสร้างหรือสามารถใช้ทดแทนกันได้

๙.๘.๘ ระยะทางใกล้สถานที่ก่อสร้างมากที่สุดออกไปตามลำดับ หมายถึง ให้สืบและใช้ราคาวัสดุก่อสร้าง โดยเริ่มต้นสืบและใช้ราคาวัสดุก่อสร้างจากแหล่งที่ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางได้พิจารณาแล้วเห็นว่ามีระยะทางใกล้สถานที่ก่อสร้างมากที่สุดก่อน จากนั้นจึงค่อยสืบและใช้ราคาวัสดุก่อสร้างจากแหล่งอื่นๆ ที่มีระยะทางห่างไกลออกไปตามลำดับ

๙.๘.๙ ราคาเฉลี่ย หมายถึง การนำราคาวัสดุก่อสร้างจากหลายแหล่ง มาคำนวณตามวิธีการทางคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการหาค่าเฉลี่ย

๙.๘.๑๐ ในกรณีที่มีและหรือสืบราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้างได้จากแหล่งเดียว ราคาที่มีหรือสืบนั้น ให้ถือเป็นค่าเฉลี่ยได้

๙.๘.๑๑ การคำนวณค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง ให้คำนวณหรือประเมินจากแหล่งวัสดุก่อสร้างถึงสถานที่ก่อสร้าง หากสิ่งก่อสร้างหรือโครงการก่อสร้างเป็นทางยาวให้คำนวณหรือประเมินจากแหล่งวัสดุก่อสร้างถึงกึ่งกลางของสิ่งก่อสร้างหรือโครงการก่อสร้างนั้น

๙.๘.๑๒ แบบฟอร์มบันทึกแสดงรายละเอียดของการสืบและกำหนดราคาและแหล่งวัสดุก่อสร้าง รวมทั้งบันทึกเหตุผลความจำเป็น และแบบฟอร์มอื่นๆ ให้ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางกำหนดและบันทึกเองตามความเหมาะสมและสอดคล้องตามข้อมูลและข้อเท็จจริง"

๗.๗ กำหนดสูตรการคำนวณค่างานต้นทุนต่อหน่วย (Unit Cost) ที่เกี่ยวข้องกับการนำยางพารามาใช้เป็นวัสดุก่อสร้าง เพิ่มเติมในหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม จำนวน ๒ สูตร ได้แก่ Para Asphalt Concrete และ Para Slurry Seal ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องตามนโยบายรัฐบาลที่ส่งเสริมสนับสนุนให้นำยางพารามาใช้ในงานก่อสร้างทางและในภาคอุตสาหกรรมต่างๆ

ยกเลิก

๗.๘ กำหนดพื้นที่ฝนตกชุกในการก่อสร้าง จากเดิมพื้นที่ฝนตกชุกมีทั้งหมดจำนวน ๑๙ จังหวัด เพิ่มอีก ๔ จังหวัด รวมเป็น ๒๒ จังหวัด โดยแบ่งเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ฝนตกชุก ๑ มีจำนวน ๑๔ จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพฯ กระบี่ จันทบุรี ชุมพร เชียงราย ตรัง นครนายก ปราจีนบุรี พัทลุง ภูเก็ต ยะลา สกลนคร สตูล และหนองคาย และจังหวัดพื้นที่ฝนตกชุก ๒ จำนวน ๘ จังหวัด ได้แก่ ตราด นครพนม นครศรีธรรมราช นราธิวาส บึงกาฬ พังงา ระนอง และสงขลา

๗.๙ นอกจากนี้ กรมบัญชีกลางและคณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์และตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง โดยคณะอนุกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ได้มีการทบทวนและปรับปรุงตาราง Factor F ทั้ง ๔ ตาราง ประกอบด้วย ตาราง Factor F งานก่อสร้างอาคาร ตาราง Factor F งานก่อสร้างทาง ตาราง Factor F งานก่อสร้างสะพานและท่อเหลี่ยม และตาราง Factor F งานก่อสร้างชลประทาน ในรายละเอียดในทุกส่วนให้สอดคล้องตามสภาวการณ์และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อสร้างที่เป็นปัจจุบันยิ่งขึ้น

กองการพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
กันยายน ๒๕๕๙

ยกเลิก

สรุปสาระสำคัญ
ของระบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการด้วยอิเล็กทรอนิกส์

ระบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการด้วยอิเล็กทรอนิกส์ เป็นระบบงานที่นำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างในส่วนของหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางรวมทั้งที่ได้ทบทวนและปรับปรุงใหม่ มาพัฒนาเป็นระบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการด้วยอิเล็กทรอนิกส์ โดยผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางต้องถอดแบบก่อสร้างให้ได้รายการและปริมาณงานเพื่อนำเข้าไปคำนวณราคากลางในระบบฯ จากนั้น ระบบฯ จะเชื่อมโยงข้อมูลราคาวัสดุก่อสร้างจากกระทรวงพาณิชย์ และข้อมูลรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง เช่น ค่าแรงงานจากบัญชีค่าแรงงานฯ ค่าดำเนินการจากตารางค่า Operating Cost และค่าขนส่งจากตารางค่าขนส่งวัสดุก่อสร้าง เป็นต้น มาใช้ในการคำนวณ สำหรับงานก่อสร้างที่ต้องคำนวณค่างานต้นทุนต่อหน่วย (Unit Cost) ระบบจะประมวลผลโดยใช้สูตรที่กำหนดไว้แล้วในระบบฯ มาคำนวณค่างานต้นทุนต่อหน่วยตามที่หลักเกณฑ์ฯ กำหนดให้โดยอัตโนมัติ และเมื่อรวมค่างานต้นทุนทั้งโครงการก่อสร้างแล้ว ระบบฯ จะประมวลและนำค่า Factor F มาคำนวณเป็นราคากลางงานก่อสร้างของโครงการนั้นๆ และเมื่อคำนวณได้ราคากลางเรียบร้อยแล้ว ระบบฯ จะส่งข้อมูลราคากลางและรายงานการคำนวณราคากลางไปยังระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) เพื่อดำเนินการจัดจ้างก่อสร้างต่อไป

ทั้งนี้ ระบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการด้วยอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวประกอบด้วย ระบบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ รวม ๓ ระบบย่อย ได้แก่ ระบบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคาร ระบบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างทาง สะพาน และท่อเหลี่ยม และระบบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างชลประทาน ดังนั้น ผู้มีหน้าที่คำนวณราคากลางจึงต้องเลือกใช้ระบบการคำนวณราคากลางที่ถูกต้องตรงตามประเภทของงานก่อสร้างที่จะคำนวณราคากลางนั้น

การคำนวณราคากลางตามระบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการด้วยอิเล็กทรอนิกส์ มีวิธีการและขั้นตอนดังนี้

๑. คณะกรรมการกำหนดราคากลางเข้าสู่ระบบฯ และกรอกรายละเอียดโครงการเพื่อกำหนดการเรียกใช้ข้อมูลและรายละเอียดการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง รวมทั้งตาราง Factor F

๒. นำรายการงานก่อสร้างที่ได้จากการถอดแบบก่อสร้างเข้าสู่ระบบฯ โดยสามารถนำเข้าได้ ๒ ช่องทาง คือ นำเข้าบนระบบออนไลน์ และนอกระบบออนไลน์

๓. รายการงานก่อสร้างที่นำเข้าระบบฯ แบ่งออกเป็น ๒ แบบ ได้แก่ รายการงานก่อสร้างที่ไม่ต้องคำนวณค่างานต้นทุนต่อหน่วย และรายการงานก่อสร้างที่ต้องคำนวณค่างานต้นทุนต่อหน่วย โดยกรณีที่ไม่ต้องคำนวณค่างานต้นทุนต่อหน่วย ระบบฯ จะเชื่อมโยงข้อมูลและรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง เช่น ราคาวัสดุ ค่าแรงงาน เป็นต้น จากฐานข้อมูลในระบบฯ สำหรับรายการงานก่อสร้างที่ต้องคำนวณค่างานต้นทุนต่อหน่วย ระบบฯ ค้นหาสูตรการคำนวณค่างานต้นทุนต่อหน่วยซึ่งได้กำหนดไว้แล้วในระบบฯ พร้อมทั้งเชื่อมโยงข้อมูลและรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง เช่น ราคาวัสดุ ค่าแรงงาน และค่างานต่างๆ เป็นต้น จากฐานข้อมูลในระบบฯ มาคำนวณในสูตรการคำนวณของรายการงานก่อสร้างนั้นๆ

๔. ระบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างจะคำนวณรวมค่างานต้นทุนที่ได้จากการคำนวณตามข้อ ๑ และข้อ ๒ มาคำนวณรวมกับค่า Factor F ค่าครุภัณฑ์ (ถ้ามี) และค่าใช้จ่ายพิเศษตามข้อกำหนด และค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นต้องมี (ถ้ามี) จนได้ราคากลางงานก่อสร้างทั้งโครงการ และรวมถึงการจัดทำและพิมพ์

ยกเลิก

แบบรายงานและรายละเอียดการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างต่างๆ เพื่อนำเสนอหัวหน้าส่วนราชการให้ความเห็นชอบต่อไปด้วย

๕. เมื่อหัวหน้าส่วนราชการให้ความเห็นชอบราคากลางงานก่อสร้างแล้ว ประธานกรรมการกำหนดราคากลางจะเป็นผู้บันทึกการอนุมัติราคากลางในระบบฯ จากนั้นข้อมูลแบบรายงานและรายละเอียดการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างต่างๆ จะถูกส่งไปยังระบบ e-GP เพื่อดำเนินการจัดจ้างก่อสร้างในระบบ e-GP ต่อไป

๖. กรณีที่หัวหน้าส่วนราชการได้ให้ความเห็นชอบราคากลางงานก่อสร้างแล้ว แต่ยังไม่นำไปประกาศในประกาศสอบราคา ประกาศประกวดราคา หรือประกาศร่าง TOR ภายใน ๓๐ วัน ระบบฯ จะแจ้งเตือนให้เจ้าหน้าที่พัสดุทราบในระบบ e-GP เพื่อให้มีการดำเนินการทบทวนราคากลาง

๗. นอกจากนี้ ยังมีระบบแจ้งเตือนกรณีที่ราคาของผู้เสนอราคารายที่เห็นสมควรจ้างแตกต่างจากราคากลางตั้งแต่ร้อยละ ๑๕ ขึ้นไป ทาง E-mail เพื่อให้คณะกรรมการกำหนดราคากลางหรือผู้ที่เกี่ยวข้องทราบและดำเนินการแจ้งรายละเอียดการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนั้น ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินทราบ ตามที่หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างกำหนด รวมทั้งยังมีระบบการออกแบบรายงานเป็นไฟล์ Excel เพื่ออำนวยความสะดวกและนำไปใช้ในขั้นตอนของการทำสัญญาจ้างก่อสร้างด้วย

๘. แบบรายงานและข้อมูลรายละเอียดการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทุกโครงการงานก่อสร้างของทุกหน่วยงาน จะถูกเก็บรวบรวมไว้ในระบบฐานข้อมูลกลางของระบบฯ เพื่อนำไปประมวลผลและจัดทำข้อมูลและรายงาน MIS ต่อไป

ภาพรวมของระบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการด้วยอิเล็กทรอนิกส์แสดงเป็นแผนภาพได้ ดังนี้

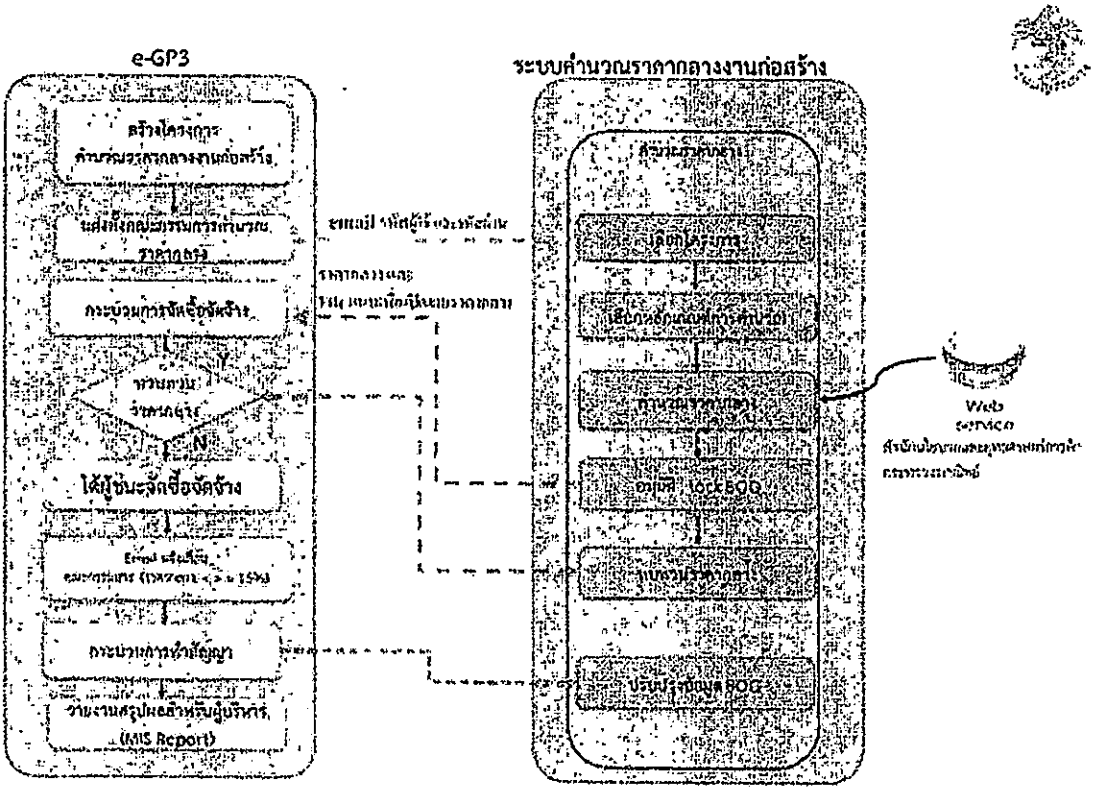

กองการพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
กันยายน ๒๕๕๙

กำหนดการฝึกอบรมการใช้งานระบบคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการด้วยอิเล็กทรอนิกส์

ที่	หลักสูตรการฝึกอบรม	จำนวนและผู้เข้าอบรม	สถานที่อบรม	วัน เดือน ปี ที่อบรม	การดำเนินการอบรม
๑.	อบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติของส่วนราชการนำร่องในส่วนกลาง จำนวน ๔ หน่วยงาน (กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท และกรมชลประทาน)	- เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคากลางของกรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท กรมชลประทาน และกรมโยธาธิการและผังเมือง - จำนวน ๓ รุ่น รวม ๗๕ คน	บริษัทโปรเฟสชั่นนัล คอมพิวเตอร์ จำกัด	เดือนมีนาคม ๒๕๕๙	ฝึกอบรมและร่วมทดสอบระบบฯ เรียบร้อยแล้ว อยู่ระหว่างเตรียมการใช้งานระบบ
๒.	อบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติของส่วนราชการในส่วนกลาง	- เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคากลางของส่วนราชการในส่วนกลาง - จำนวน ๙ รุ่น รวม ๓๖๐ คน	กรมบัญชีกลาง	ตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๕๙ ถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๙	ดำเนินการฝึกอบรมเรียบร้อยแล้ว
๓.	อบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติของรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในส่วนกลาง	- เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคากลางของรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในส่วนกลาง - จำนวน ๕ รุ่น รวม ๒๐๐ คน	กรมบัญชีกลาง	ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๙ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙	ดำเนินการฝึกอบรมเรียบร้อยแล้ว

ที่	หลักสูตรการฝึกอบรม	จำนวนและผู้เข้าอบรม	สถานที่อบรม	วัน เดือน ปี ที่อบรม	การดำเนินการอบรม
๔	อบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับบุคลากรของกรมบัญชีกลางในส่วนภูมิภาค เพื่อเป็นวิทยากรตัวคูณ สำหรับการอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติของส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และและหน่วยงานอื่นของรัฐในส่วนภูมิภาค	- สำหรับบุคลากรของกรมบัญชีกลางในส่วนภูมิภาค - จำนวน ๙ รุ่น รวม ๑๘๐ คน	สำนักงานคลังเขต ๑-๙	ตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๕๙ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙	ดำเนินการฝึกอบรมเรียบร้อยแล้ว
๕	อบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในส่วนภูมิภาค	- เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคากลาง - จำนวน ๗๖ รุ่น รวม ๗,๖๐๐ คน	จังหวัดต่างๆ ในส่วนภูมิภาค	ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๙ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙	ดำเนินการฝึกอบรมเรียบร้อยแล้ว
๖	อบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	- เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคากลาง - จำนวน ๗๖ รุ่น รวม ๗,๖๐๐ คน	จังหวัดต่างๆ ในส่วนภูมิภาค	ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๕๙	ดำเนินการฝึกอบรมเรียบร้อยแล้ว